

NORRKÖPING

TEM[®] 2013

**Ekonomiska och sysselsättningsmässiga effekter av
turismen i Norrköpings kommun
inklusive åren 2009-2012**

INNEHÅLL

Nyckeltal turismen i Norrköpings kommun 2013	3
Utveckling turismen i Norrköpings kommun 2013	4
Resultat turismen i Norrköpings kommun 2013	
Omsättning totalt och per kategori	6
Omsättning fördelad på branscher	7
Omsättning per kategori och bransch	8
Sysselsättning	9
Skatteintäkter	10
Övernattningar/besök	11
Nationalitetsfördelning	12
Regional omsättningsstatistik	14
Utveckling turismen i Östergötland 2013	15
Presentation av RESURS	16

Denna rapport är utförd av Clas Andersson
på uppdrag av Visit Östergötland och Upplev Norrköping
29 mars 2014

© RESURS för Resor och Turism i Norden AB
STOCKHOLM • TEL 08-559 232 40 • resurs@resurs.turism.se
MALMÖ • TEL 040-692 81 20 • clas@resurs.turism.se

När rapporten citeras är vi tacksamma om källan
"RESURS" anges.

NYCKELTAL TURISMEN I NORRKÖPINGS KOMMUN 2013

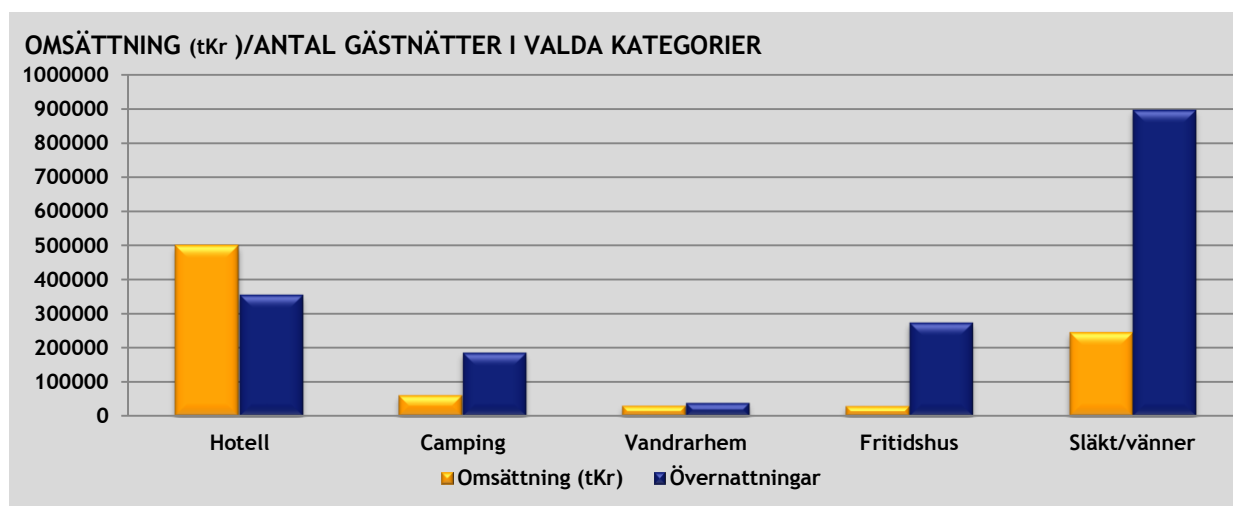
- △ Cirka 1,5 miljarder kronor eller 1 541 miljoner kronor, i total turismomsättning, + 1,9 % jämfört med föregående år
- △ 1 162 årssysselsatta, främst inom restaurang och logi
- △ 109 miljoner kronor i totala skatteintäkter till kommunen
- △ 56,5 miljoner kronor i totala skatteintäkter till landstinget/regionen
- △ Transport (i huvudsak bensin/drivmedel) omsättningsmässigt största bransch med 346 miljoner kronor
- △ Hotell omsättningsmässigt största enskilda kategori med 500 miljoner kronor
- △ Hotell även vanligaste kommersiella övernattningskategori med 58 % av samtliga kommersiella övernattningar
- △ Släkt/vänner vanligaste övernattningskategori med 50 % av samtliga övernattningar
- △ Av 353 045 utländska övernattningar i hotell, vandrarhem och camping samt fritidshus och hos släkt/vänner svarar släkt/ vänner och fritidshus för 81,9 %
- △ Finland största nationalitet av utländska gästnätter i hotell, vandrarhem och camping enligt SCB
- △ Beräknad omsättning för ovan nämnda utländsk turism är cirka 152 miljoner kronor eller 18 % i motsvarande andel av turismomsättningen

UTVECKLING TURISMEN I NORRKÖPINGS KOMMUN 2013

Den kommersiella delen av turismomsättningen, den del som kan påverkas med traditionell marknadsföring, har minskat med 1,8 miljoner kronor 2013 jämfört med 2012. Den omsättningsmässigt största minskningen har skett i kategorin hotell som har minskat med 56,5 miljoner kronor p.g.a. lägre utlägg enligt TDB och ett minskat antal gästnätter/färre affärsresenärer. Det totala antalet kommersiella övernattningar har ökat med cirka 71 000 gästnätter (ökningar i kategorierna camping i tält/husvagn, grupplagi och övrig övernattning) medan omsättningen har minskat med 41 miljoner kronor 2013 jämfört med 2012. Det ökade antalet campingövernattningar beror på Bråvalla festival. Omsättningen i kategorin dagbesök har ökat med 39,5 miljoner kronor p.g.a. ett ökat antal beräknade besök.

Den icke kommersiella delen av turismomsättningen har ökat med 30 miljoner kronor 2013 jämfört med 2012 vilket beror på ett ökat antal övernattningar i kategorierna fri camping och fritidshus samt fler genomfartsresenärer. Dessutom har utläggerna ökat i kategorin släkt/vänner.

Hotellen är den omsättningsmässigt viktigaste kategorin med 32,5 % av den totala turismomsättningen och 82 % av omsättningen för samtliga kommersiella övernattningar 2013. Hotellen är också den vanligaste kommersiella boendeformen med 58 % av samtliga kommersiella övernattningar 2013. Antalet hotellgästnätter har dock minskat med drygt en procent 2013 jämfört med 2012. Hotellens kapacitetsutnyttjande 2013 beräknad på disponibel rumskapacitet enligt SCB är måndag-torsdag 56,6 % (56,7 % i hela landet) och fredag-söndag 37,8 % (42,3 % i hela landet) samt totalt 48,2 % (50,3 % i hela landet). Andelen utländska hotellgästnätter enligt SCB år 2013 är 13,3 % (23,4 % i hela landet).

Antalet övernattningar hos släkt/vänner i Norrköping är mycket betydande medan omsättningsandelen relativt sett inte är lika stor. Dygnsutläggerna för hotell är 1 401 kronor, camping 336 kronor, vandrarhem 797 kronor, fritidshus 112 kronor och släkt/vänner 274 kronor.

Dagbesöken har en betydande omsättningsandel med 1/4 av den totala turismomsättningen 2013. Antalet beräknade besök har ökat med 3,6 % 2013 jämfört med 2012. Av det totala antalet redovisade besök 2013 uppskattas hälften som ej kommuninvånare, d v s turister, och av dessa ingår 70 % i beräkningarna.

Totalt antal gästnätter på campingplatser är enligt SCB 78 370 gästnätter (exklusive Bråvalla festival-camping) varav 10 843 eller 13,8 % är utländska år 2013. De fyra största utländska nationaliteterna (Tyskland, Norge, Finland och Nederländerna) svarar för 78,5 % av alla utländska campinggästnätter enligt SCB 2013.

Den vanligaste enskilda övernattningskategorin är släkt/vänner vilka svarar för nästan hälften av samtliga övernattningar 2013. Tillsammans svarar de icke kommersiella boendeformerna, fritidshus och släkt/vänner, för 65 % av samtliga övernattningar och 31 % i motsvarande del av turismomsättningen 2013.

Genomfartsresenärerna med merparten av utlägg på bensin/drivmedel svarar för 17 % av den totala turismomsättningen 2013. Enligt regional handelsstatistik från SCB, se sidan 14, uppvisar Norrköpings kommun en bensinomsättning markant över rikssnittet vilken dock inte i sin helhet kan relateras till turism. Den regionala handelsstatistiken visar också på en betydande handel. Den s.k. regionala shoppingen, d v s handel/inköpsresor från andra kommuner i regionen ingår inte i föreliggande beräkningar mer än den del som skapas av beräknad turism.

Fördelningen av utlägg för kategorierna hotell, fritidshus, släkt/vänner och dagbesök är enligt en specialkörning där RESURS har indelat Sverige i "turismklasser". Även utläggsnivån innefattas i de tre sistnämnda kategorierna. För hotellen används logiintäkter som hotellen rapporterar till SCB och fr.o.m. 2012 ingår en tilläggsberäkning för frukost eftersom det inte ingår i SCB:s logiintäkt och förändrade moms nivåer har inneburit en generellt tydligare särredovisning från hotellen. Fr.o.m. 2011 ingår samtliga fritidshus i beräkningarna enligt internationell turismdefinition och fr.o.m. 2012 dessutom en beräkning av antalet gästnätter i utlandsägda fritidshus. Fr.o.m. år 2013 ingår alla dagsresor i TDB och inte som tidigare år enbart dagsresor med minst 10 mil enkel resa vilket har inneburit förändringar i dagbesökens utläggsfördelning/turistkronan och framför allt utläggsnivån som generellt blir lägre.

RESULTAT TURISMEN I NORRKÖPINGS KOMMUN 2013

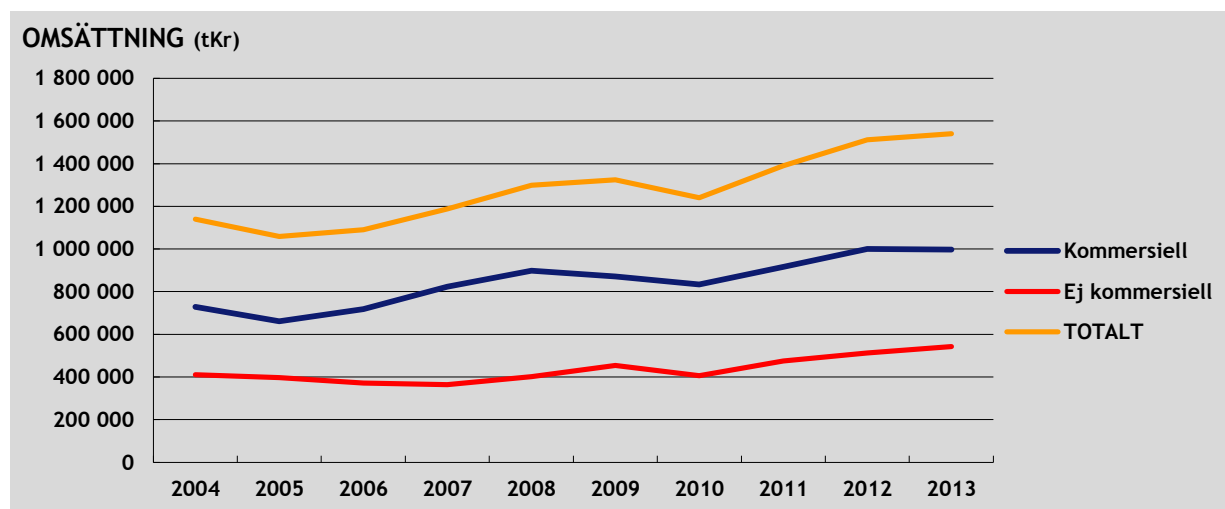
OMSÄTTNING TOTALT OCH PER KATEGORI

Kategori (tKr)

Kommersiella	2009	2010	2011	2012	2013
Hotell	432 538	463 082	477 713	556 796	500 272
Stuga/rum	2 241	3 944	2 095	4 031	1 106
Camping	27 683	28 393	32 694	41 647	62 775
Vandrarhem	19 857	21 125	29 926	32 792	31 686
Grupplagi	9 854	8 985	5 770	10 124	8 537
Gästhamn	2 855	2 997	3 544	2 852	2 577
Övrig övernattnig	2 081	2 040	2 040	379	397
Dagbesök	373 528	302 967	362 254	350 868	390 321
	870 637	833 533	916 036	999 489	997 671
Övriga					
Fri camping	2 356	3 652	2 301	4 112	4 909
Fritidshus	12 222	7 444	22 743	31 053	30 801
Släkt/vänner	204 998	162 767	201 762	217 252	246 173
Genomfartsresenärer	234 227	232 587	247 880	260 462	260 984
	453 803	406 450	474 686	512 879	542 867
TOTALT	1 324 440	1 239 983	1 390 722	1 512 368	1 540 538

Observera att det som anges för "Hotell" avser hotellgästernas utlägg på de sex branscher som anges på följande sida och inte vad de spenderar på hotellen. Det samma gäller övriga kategorier.

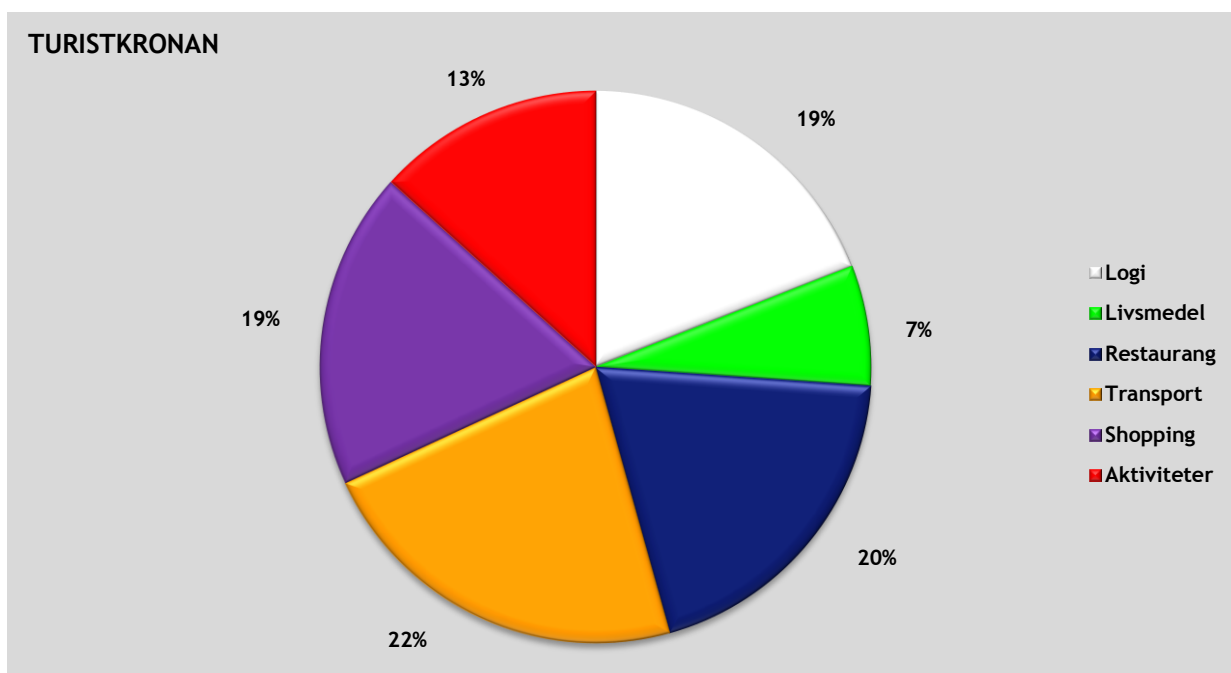
Med kommersiell avses de kategorier där besökarna betalar en logiavgift för sitt boende eller gör ett dagbesök. Dessa påverkas av traditionell marknadsföring att besöka kommunen. Med övriga eller icke kommersiella avses kategorierna fri camping, släkt/vänner, fritidshus och genomfartsresenärer.

OMSÄTTNING FÖRDELAD PÅ BRANSCHER

(tKr)	2009	2010	2011	2012	2013
Logi	248 931	266 438	287 541	299 373	293 724
Livsmedel	89 656	82 610	93 371	93 480	108 280
Restaurang	306 375	255 609	240 712	330 403	301 327
Transport inkl bensin	284 615	297 606	355 988	343 161	345 693
Shopping	231 687	184 641	269 386	260 651	286 283
Aktiviteter	163 176	153 078	143 725	185 300	205 231

Här visas fördelningen av "Turistkronan" för de branscher som påverkas. Denna fördelning varierar normalt inte mycket i Sverige. Restaurang och logi brukar ligga högst omsättningsmässigt, men den senaste 10-årsperioden finns generellt en del stora förändringar, oftast för restaurang och shopping. Den höga omsättningsandelen för transport (bensinkonsumtion) i Norrköpings kommun beror på viktiga genomfartsleder som E 4 och E 22. Bensinomsättningen överstiger markant riksnittet enligt regional handelsstatistik från SCB, se sidan 14.

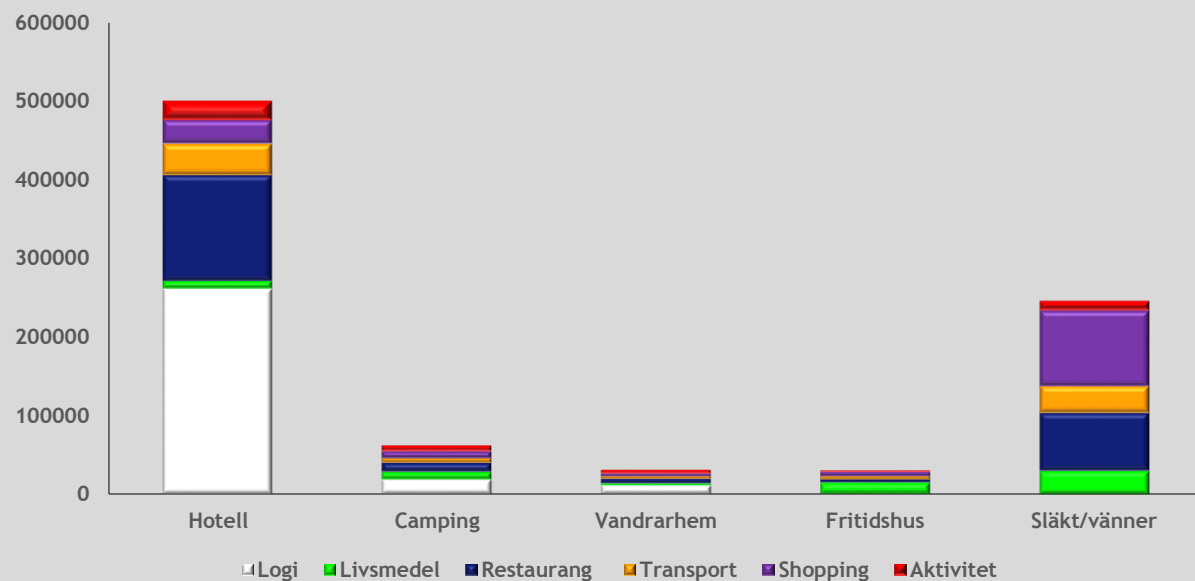

Transport (i huvudsak bensin/drivmedel) är den omsättningsmässigt största branschen med cirka 346 miljoner kronor. Genomfartsresenärerna i huvudsak på Europavägarna genererar cirka 219 miljoner kronor i transportbranschen.

OMSÄTTNING PER KATEGORI OCH BRANSCH

Kategori (tKr)	Logi	Livsmedel	Restaurang	Transport	Shopping	Aktivitet
Hotell	260 141	10 005	135 073	40 022	30 016	25 014
Stuga/rum	443	155	199	66	89	155
Camping	18 485	9 988	11 815	6 166	8 845	7 477
Vandrarhem	11 090	2 535	6 020	3 802	3 802	4 436
Grupplogi	2 817	1 281	1 964	683	854	939
Gästhamn	309	670	490	515	412	180
Övrig övernattning	131	60	91	32	40	44
Dagbesök	0	20 269	50 673	35 471	131 751	152 156
Fri camping	0	1 031	1 178	933	785	982
Fritidshus	308	14 477	4 312	4 312	5 852	1 540
Släkt/vänner	0	29 541	73 852	34 464	96 008	12 309
Genomfartsresenärer	0	18 269	15 659	219 226	7 830	0

BRANSCHVIS OMSÄTTNING (tKr) I VALDA KATEGORIER

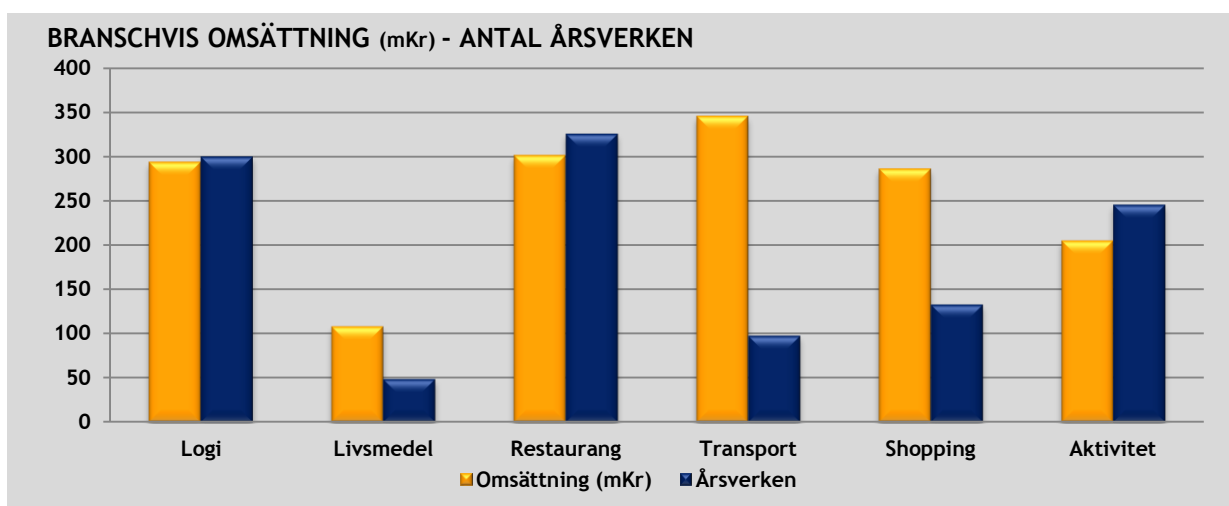
SYSSELSÄTTNING

RESURS har, i samarbete med SCB, utvecklat en metod där vi kan redovisa sysselsättningen i form av antal anställda. Detta innebär också att vi kan redovisa sysselsättning med bättre metod för varje bransch och med regionalt och ibland lokalt anpassade tal.

SYSSELSÄTTNING

	2009	2010	2011	2012	2013
Livsmedel	41,5	38,3	42,7	41,5	48,8
Restaurang	329,1	310,6	288,3	387,3	325,8
Transport	88,6	89,8	105,9	99,4	97,7
Shopping	109,5	81,3	116,9	110,1	132,8
Aktivitet	214,7	195,5	181,0	227,1	245,5
Logi	286,8	268,7	282,1	293,3	300,1
Administration	10,3	10,3	10,3	10,3	11,3
Årssystemssatta	1 081	995	1 027	1 169	1 162

Observera att ovanstående sysselsättningstal inte behöver vara ett korrekt resultat utan visar hur stor sysselsättning som omsättningen bör ge upphov till. Det kan också vara så att de företag som påverkas väljer att ta ut större eller mindre vinster istället för att nyanställa eller varsla personal. Resultatet från 2010 är, i några fall, inte direkt jämförbart med tidigare år. Detta beror på att företag i de branscher som påverkas av turismen kan ha sorterats in i nya SNI-koder enligt SNI 2007. Detta är tillämpat i resultatet från 2010. När SCB utförde denna nya indelning har en del företag flyttats till angränsande eller ny kod och detta kan påverka resultatet något.

Restaurang- och logibranscherna är generellt sysselsättningsintensiva. I Norrköping svarar nämnda branscher för 39 % av turismomsättningen och 54 % av antalet årssystemssatta inom turismen.

SKATTEINTÄKTER

Skatteintäkterna delas in i två delar:

DIREKTA avser de skatteintäkter som kommer från sysselsättningen i de företag som direkt påverkas av besökarens utlägg.

TOTALA avser alla företag som påverkas, t ex tvätteriet som tvättar hotellets linne. Detta är också att se som den totala effekten, d v s om all turism försvinner påverkas också många andra företag som levererar varor och tjänster.

SKATTEINTÄKTER

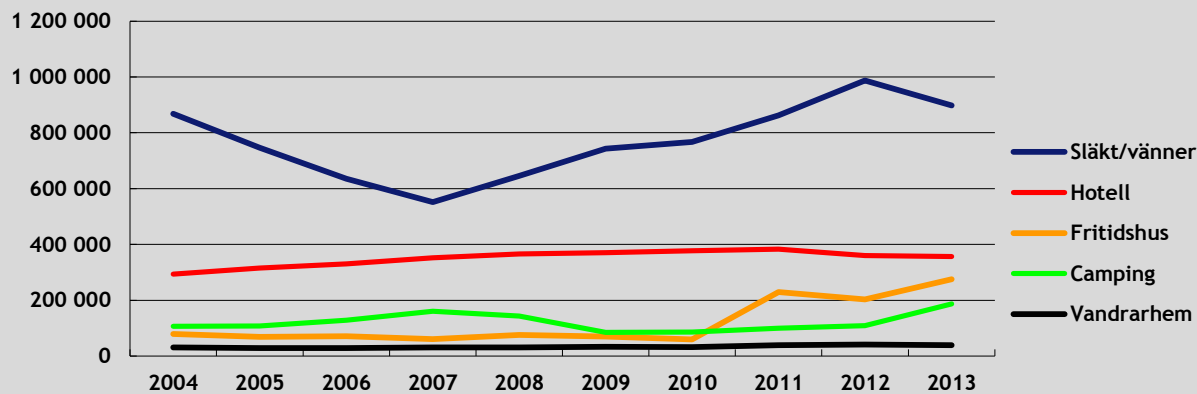
(tKr)	2010	2011	2012	2013
DIREKTA				
Kommun	40 544	42 673	48 725	49 875
Landsting	18 618	19 596	23 795	25 898
TOTALA				
Kommun	90 057	98 047	108 452	108 818
Landsting	41 355	45 024	52 963	56 505

2010 har Resurs infört en ny, och mer tillförlitlig, metod att beräkna skatteintäkterna. När SCB levererade data för 2009 var detta med den nya SNI-indelningen, SNI 2007. Detta innebar också att Resurs fick tillgång till säkrare data för att beräkna såväl omsättning, som sysselsättning och skatteeffekter. Av dessa skäl redovisas bara resultat från 2010, men historiskt följer skatteintäkterna nästan proportionerligt med utvecklingen av sysselsättningen. Den totala skatteintäkten tar nu enbart med summan av de direkta och indirekta effekterna enligt ovan nämnda text efter "TOTALA".

ÖVERNATTNINGAR/BESÖK

Övernattningar	2009	2010	2011	2012	2013
Hotellrumsnätter	221 115	232 579	236 668	221 483	213 578
Hotellgästnätter	370 324	378 026	383 090	360 853	357 082
affär	150 027	166 643	174 257	163 787	148 010
fritid	220 297	211 383	208 833	197 066	209 072
Stuga/rum	6 403	10 380	4 762	4 221	2 405
Camping, Tält/husvagn	63 612	65 973	78 021	83 087	170 672
Campingstugor	21 843	20 445	21 580	25 830	16 000
Vandrarhem	33 373	33 008	38 865	41 561	39 756
Grupplagi	20 317	17 279	14 608	14 199	16 740
Gästhamn	11 896	13 030	12 656	12 566	10 782
Övrig övernattning	32 016	34 000	34 000	6 212	6 505
Kommersiella	559 784	572 141	587 582	548 529	619 942
Fri camping	9 240	14 045	8 850	15 400	19 250
Fritidshus	70 242	59 553	229 730	202 963	275 011
Släkt/vänner	742 748	767 769	862 232	987 510	898 443
Övriga	822 230	841 367	1 100 812	1 205 873	1 192 704
TOTALT	1 382 014	1 413 508	1 688 394	1 754 402	1 812 646
Dagbesök	709 720	679 144	749 306	672 171	696 063
Genomfartsresenärer	1 171 135	1 162 935	1 180 380	1 183 920	1 186 290

ANTAL ÖVERNATTNINGAR I VALDA KATEGORIER

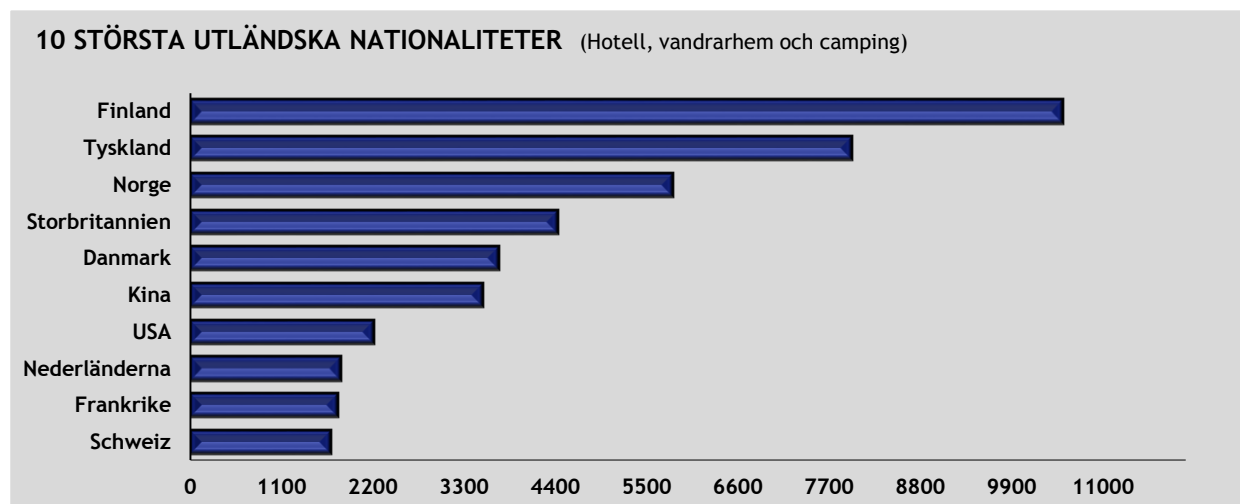
Fr.o.m. 2011 ingår alla fritidshus i beräkningarna (inkl objekt som ägs av kommuninvånare) enligt internationell turismdefinition och fr.o.m. år 2012 ingår övernattningar i utlandsägda fritidshus vilket inneburit ökning. I Norrköping finns det 3 888 fritidshus enligt SCB 2012. 96 av dessa hus är utlandsägda. Fr.o.m. år 2012 ingår också en mer omfattande beräkning av utländska gästnätter hos släkt/vänner (se mer info på sidan 13).

NATIONALITETSFÖRDELNING

HOTELL, VANDRARHEM OCH CAMPING (SCB/Tillväxtverket)
Urval svenskar och de 10 största nationaliteterna

	2013	Förändring från 2012
Sverige	404 619	- 8,5 %
Finland	10 507	- 1,6 %
Tyskland	7 965	- 31,9 %
Norge	5 817	+ 12,4 %
Storbritannien	4 423	+ 71,6 %
Danmark	3 718	- 16,1 %
Kina	3 517	+ 36,1 %
USA	2 205	+ 20,4 %
Nederländerna	1 811	- 45,2 %
Frankrike	1 769	+ 91,9 %
Schweiz	1 689	+ 37,5 %
TOTALT UTLANDET	63 739	+ 4,8 %
TOTALT	468 358	- 6,9 %

Svenska gästnätter svarar för 86,4 % av samtliga gästnätter i 20 hotell, 14 vandrarhem och 7 campingplatser.

Källa: SCB/Tillväxtverket

TOTALT ANTAL UTLÄNDSKA GÄSTNÄTTER (SCB/Tillväxtverket och TDB)

	2013
Hotell, vandrarhem och camping (SCB)	63 739
Släkt/vänner (TDB)	277 460
Fritidshus (TDB)	11 846
TOTALT	353 045

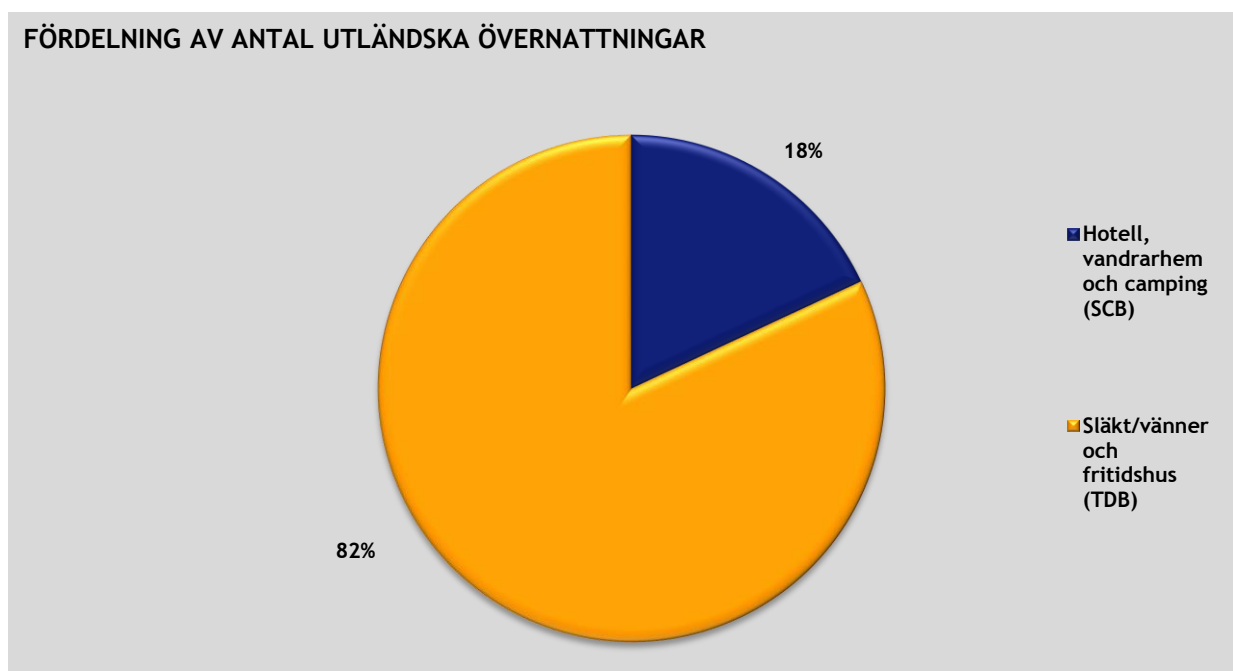
Utländska övernattningar hos släkt/vänner och i utlandsägda fritidshus svarar för 81,9 % av samtliga utländska gästnätter.

Utländska övernattningar hos släkt och vänner tas fram med ny metod fr.o.m. 2012 och är därför inte helt jämförbar med tidigare års resultat. Från 2012 sker intervjuer löpande hela året mot att det tidigare år gjorts intervjuer i början av varje år om besök de senaste 12 månaderna (TDB).

Beräknad omsättning för nämnda utländska övernattningar i kommersiella övernattningar enligt SCB och i fritidshus och hos släkt/vänner enligt TDB är cirka 152 miljoner kronor eller 18 % i motsvarande andel av turismomsättningen. Samma utlägg och utläggsfördelning som för svenska övernattningar i berörda kategorier har nyttjats i beräkningarna.

Det utländska resandet till Sverige har ökat mycket de senaste åren. För utländska övernattningar hos släkt/vänner i Sverige, enligt TDB, avser detta mest från de nordiska grannländerna samt Tyskland, USA, Polen och Storbritannien. Här märks också stora ökningar från länder där Sverige haft stor invandring, staterna på Balkan, Iran och Thailand, men också från Frankrike och Spanien.

FÖRDELNING AV ANTAL UTLÄNDSKA ÖVERNATTNINGAR

TOTALT ANTAL ÖVERNATTNINGAR

I hotell, vandrarhem och camping (SCB) samt fritidshus och släkt/vänner (TDB)

Svenska	1 288 767	78 %
Utländska	353 045	22 %
TOTALT	1 641 812	

I TDB finns data på varifrån i de svenska besökarna/overnattningarna kommer och detta kan anges dels för affärs- och dels fritidsgäst, samt uppdelat på övernattnings- respektive dagresa.

REGIONAL HANDELSSTATISTIK (SCB)

Statistiken avser år 2012 och bygger på företagens omsättningsredovisning till Skatteverket och är exklusive moms. Omsättning över riksnittet är markerad i **fet text**.

Bransch	Inrikes oms exkl moms milj kr	Antal anställda	Antal enheter	Oms/ invånare	Riksnitt/ invånare	Oms +/- riksnitt milj kr
Butiker, varuhus, stormarkn med brett sort.	3056	1116	74	23130	24447	- 174,0
Spec livsm butiker samt sprit o tobak	523,9	221	92	3965	4136	- 22,6
Bensin	4 238,8	139	16	32082	6847	3 334,1
Butiker för övriga hushållsvaror	4 101,9	2121	430	31046	26211	638,8
Hotell	280,3	297	26	2121	3522	- 185,1
Vandrarhem, stugbyar m.m.	14,5	12	11	109	219	- 14,6
Campingplatser m.m.	10,4	7	3	79	165	- 11,3
Restauranger	1 022,6	1077	246	7740	7844	- 13,7

Tyvärre förekommer olika former av registerförändringar, avgränsningar, sättet att redovisa moms etc. Uppgifterna bör därför användas försiktigt för att belysa förändringar mellan närliggande år. Det behövs tre enheter för att statistik skall erhållas.

”Butiker, varuhus och stormarknader med brett sortiment” innefattar oftast både livsmedel och andra varor vilket försvårar gränsdragningen mellan livsmedel och shopping.

Observera att i hotellens redovisade omsättning till SCB ingår ofta även omsättning för restaurangverksamhet, dans och andra säljintäkter (garage, garderob, hygienvaror, etc.).

UTVECKLING TURISMEN I ÖSTERGÖTLAND 2013

Under 2013 hade turister (både affärs- och fritidsresande) i och till Östergötland en konsumtion på över 3,4 miljarder kronor, nytt rekordår, och sysselsatte 2 681 personer, en ökning med över 170 sysselsatta från 2012. Detta innebar också stora skatteintäkter till kommunerna och landstinget.

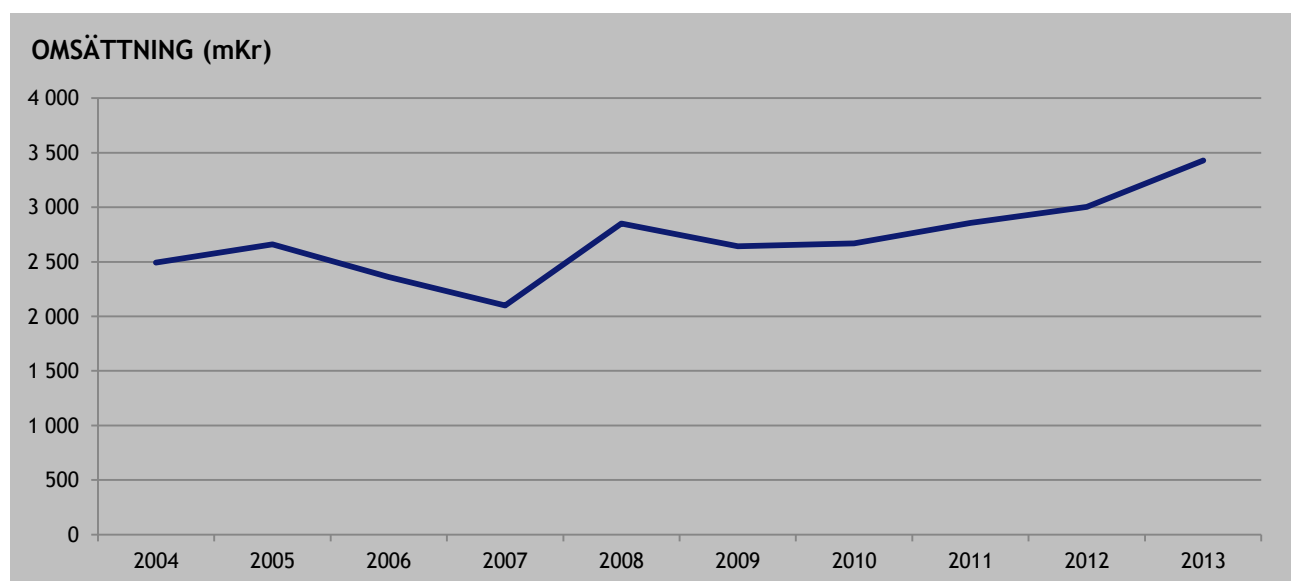
När även korta dagresor räknats in har omsättningen till 4,1 miljard kronor och sysselsättningen till 3 133 personer.

Kommersiella övernattningar var nästan oförändrat från 2012, men några boendekategorier hade ökade dygnsutlägg jämfört med 2012. De tre senaste åren visar också en högre beläggning för stugbyar. Detta beror på att uppgifter på övernattningar i förmedlade stugor flyttats från övriga övernattningar till stugbyar för att ge en bättre bild av det kommersiella boendet.

Från 2013 finns resultat för alla dagresor, tidigare bara resor över 10 mil. De som gjorde kortare dagresor spenderade 718 miljoner kronor under 2013 och den totala omsättningen blir därmed 4,1 miljarder.

De stora förändringarna 2013 var att övernattningar i egna fritidshus, samt dagresor ökade. Den enda större minskningen var övernattningar hos släkt och vänner.

De som gör resor i/till Östergötland spenderar mycket på shopping och det var också den bransch som ökade mest under 2013. Östergötland har också en andel på aktiviteter som ligger över riksgenomsnittet och det är troligt att bland annat Kolmården bidrar till detta.

PRESENTATION AV RESURS

RESURS för Resor och Turism i Norden AB är ett konsultföretag inom resor och turism, bildat 1987 som dotterbolag till dåvarande Sveriges Turistråd (ägt till vardera hälften av Staten och turistnäringen) och privatägt sedan 1992.

RESURS är helt oberoende i förhållande till det offentliga, branschorganisationer och kommersiella aktörer. RESURS verkar uteslutande inom sektorn resor och turism.

RESURS' affärsområden är:

- △ Turistekonomiska effektberäkningar och statistik, bl.a. för Tillväxtverket och huvuddelen av Sveriges kommuner.
- △ Marknadsundersökningar för konferensmarknaden, affärsresor, varumärken och evenemang.
- △ Strategisk planering, destinationsutveckling, marknads- och produktkunskap, affärsanalyser (t.ex. bedömningar av hotelletablering eller utbyggnad, skapande av attraktioner, nöjesparker, museer) och produktutveckling.
- △ RESURS äger **TuristEkonomiska Modellen (TEM®)**, en modell för beräkning av ekonomiska, sysselsättnings- och skattemässiga effekter av resor och turism, evenemang och investeringar. RESURS har utfört effektberäkningar av turismens betydelse för samhällsekonomin totalt och fördelat på branscher, sysselsättning och skatteeffekter för mer än 230 av Sveriges 290 kommuner.
- △ RESURS äger och driver **Rese- och TuristDataBasen (TDB®)**. Vi intervjuar varje år 24 000 svenskar om deras affärs- och fritidsresor i Sverige och till utlandet. TDB har arbetat sedan 1989 och c:a 100 svenskar intervjuas dagligen, året runt, om sina resor. I TDB ställs frågor om antal resor, övernattningar, boendeform, färdstätt, syfte, bokningssätt, spenderade pengar och mycket annat. Totalt finns data om mer än 500 000 resor i TDB.